

Mercat Transparent (sessió 50 minuts)

En què consisteix:

Aquesta activitat consisteix en representar la compra familiar de productes aparentment “frescos”, descobrir i reflexionar sobre els seus impactes ambientals, socials i econòmics, així com de quina manera ens informen els productes d'aquests fets. Es pretén entreveure l'efecte de la nostra compra d'aliments sobre la salut del planeta a l'hora que ens fem conscients de la falta d'informació que rebem sobre els productes alimentaris i guanyem responsabilitat sobre els efectes causats per les nostres compres.

Objectiu general:

Reflexionar sobre les conseqüències econòmiques, socials i ambientals del nostre consum alimentari.

Objectius específics:

- Reflexionar sobre els diferents efectes del model agroalimentari industrial i ecològic a través de l'observació de diferents productes de peix, carn, verdura i fruita.
- Entendre la informació sobre els nostres aliments com una eina indispensable per a un consum responsable.

Objectiu didàctic:

Entendre l'efecte que té sobre la salut del planeta la nostra compra setmanal.

Alumnat destinatari: 3r i 4t d'ESO. Activitat adaptable a diferents nivells.

Competències:

El ministeri d'Educació, Cultura i Esport defineix les competències com “la capacitat de respondre a demandes complexes i realitzar tasques diverses de manera adequada (...) suposa una combinació d'habilitats pràctiques, coneixements, motivacions, valors ètics, actituds, emocions i altres components socials i de comportament que es mobilitzen conjuntament per aconseguir una acció eficaç”. Tenint en compte aquesta definició, a continuació s'ofereix una llista de competències que es veuran reforçades amb aquesta activitat.

Competències per aprendre a aprendre:

- Ser conscient del que un sap i motivar-se a aprendre.
- Cercar explicacions racionals per comprendre els fets i poder extreure conclusions de la informació analitzada.
- Contrastar les idees i opinions personals, a través d'activitats reflexives a classe.
- Fomentar dinàmiques d'aprenentatge cooperatiu, orientades a construir de manera conjunta idees i solucions.

Competències en comunicació lingüística:

- Adquirir habilitats comunicatives en situacions de interacció oral, utilitzant de forma correcta el vocabulari relacionat amb els continguts tractats.
- Produir textos orals i escrits que permetin comunicar, de forma clara i ordenada, idees, sentiments, experiències i opinions referents a la seva realitat més propera.

Competències socials i cíviques:

- Adquirir sentit crític a través del coneixement, realitats i fenòmens socials referents a la temàtica tractada.
- Desenvolupar el pensament crític i la reflexió, ajudant així a analitzar, construir i valorar la informació de la que disposem. Coneixement de la dimensió social i ètica dels avenços científics i tecnològics i dels debats que han sorgit sobre alguns d'aquests avenços, com els transgènics i l'agricultura intensiva amb ús de pesticides químics i fertilitzants artificials, a fi que els alumnes entenguin l'evolució de la humanitat i es formin com a ciutadans amb opinió pròpia i capacitat per participar en les decisions que afecten la societat.
- Ser conscient de la influència de les seves actituds i comportaments sobre el medi.

Metodologia:

La metodologia que s'utilitzarà per desenvolupar la activitat serà activa i participativa, tenint en compte que el punt central del procés de ensenyança-aprenentatge és el propi alumne. A partir de la representació d'un mercat i el treball grupal, facilitem l'aprenentatge participatiu compartint entre els alumnes les reflexions i coneixements adquirits co-creant nous coneixements amb el treball conjunt.

Temporalització:

1ª part de la sessió (10min) Què hi ha darrere dels aliments?

Es parla una mica del tema a veure si saben com i on es produeixen i transformen aliments habituals que consumeixen.

- D'on procedeixen les verdures i fruites que consumiu a casa? on es compra habitualment?
- D'on procedeix la carn que consumim? tenim opcions per elegir? i informació?
- El peix que consumim, d'on procedeix? es peix pescat al voltant de Menorca? es fresc? Es legal?
- A casa nostra ens plantegem aquestes qüestions? Perquè creiem que les plantegem o que no les plantegem?

2ª part de la sessió (20 min) Anem al mercat. Fem 5 grups. A sobre d'una taula es troben diferents targetes relacionades amb diferents productes, cada grup n'ha de triar 4 sense mirar la informació del darrera de la targeta del producte.

Sense mirar darrera han d'imaginar que hi ha darrera d'aquest producte, on s'ha produït, en quines condicions, ... (És complicat sense tenir la informació, no?)

Cada grup va desvetllant les històries dels diferents productes, i es van anotant les implicacions econòmiques, socials i ambientals que consideren. ¿Havien encertat sobre el producte? Es van traient conclusions d'acord veiem en el quadre:

Conseqüències	Producte 1	Producte 2	Producte 3	Producte 4	Reflexions generals
Econòmiques					
Ambientals					
Socials					

El docent va passant pels diferents grups aportant informació i noves qüestions sobre els productes, facilitant i guiant d'aquesta manera la reflexió i extracció dels impactes ambientals, econòmics i socials dels diferents productes.

3ª part de la sessió (20 min) Compartim pensaments, les històries del diferents productes i les conseqüències de cada un d'ells. Reflexionem conjuntament sobre la informació que ens

donen les etiquetes i sobre els efectes ambientals, econòmics i socials de les nostres eleccions a l'hora de comprar aliments. En cas de que la participació ens sembli insuficient, utilitzem la presentació Annex 1, on es presenten impactes ambientals, econòmics i socials de l'alimentació agroindustrial, beneficis del sistema alimentari agroecològic, i necessitats per a la transició del sistema agroindustrial predominant cap a una major influència del sistema agroecològic. En cada una de les diapositives demanem als estudiants que facin aportacions d'altres impactes (diapositives sobre l'alimentació agroindustrial), beneficis (diapositiva beneficis alimentació agroecològica), i necessitats (per a la transició d'un model a l'altre).